UTASITÁS 1577-BŐL A BICSEI VÁR UDVARBIRÁJA RÉSZÉRE.

Instructio egregii Nicolai Boghadi provisoris castri Bytse pertinentiarum proventuumque data 16. Januarii anno 1577.

Jóllehet szokása volna ezféle fő tisztben esztendeig szegődni, de minthogy az provisornak igy tetszik, lészen ez tisztre köteles ad ultimum usque Julii, hogy in Augusto számot adván, teljik esztendeje prima Septembris.

Instructiót, sok irásval és articulosval, sem magunkat, sem az provisort vélek terhelvén, nem adunk, az okért, mert magunk is az Úristennek jóvoltából és segétségébül ez házban akarunk lakni és naponként de divergentibus taníthatjuk. Más az, hogy tudjuk jámbor hír és nemes voltát az provisornak, kik őtet tisztessége szerint, sok irás nélkül is arra viszik, az Úristennek segéjtsége által, azmivel Isten után tartozik uramnak, asszonyomnak. Summarie ergo az Úristennek először, azután uramnak, asszonyomnak: igaz legyen, azután szegény népnek, és mindennek kiket keze alá adtak, azután az jövedelmet igazán beszolgáltassa. Az jószágot építse, az jövedelmet örégbbítse, mindenféle költségbe, szertartásba szép és jó módot szerezzen, és tartasson minden emberivel főképpen kúcsárral, sáfárral, szakácsokval, hogy lakozás ne légyen, se az várban se az majorokban, se az *serfőző házakban*, se egyebütt soholt. És hogy lehessen, gyorsnak kell lenni, és circumspectusnak, hogy a szolgák observálják és féljék.

Pénzen az házhoz való aprólékot ne vegyen, hanem ha megengedjük, mert az jószágban azok pénz nélkül is lehetnek. És pénzt levelünk nélkül ne költsen, ne adjon költséget mennyi (?) már lehet.

Az asszony házanépének való *saruk* és *czipellések Rayczrül* lészen, erre az provisor nem gondol az irással, és várbeli szolgáknak: az *bitsei vargák* czipellést adójokban adnak, az majorbeliaknak legyen, az borjun ki kohnyákról esik, de rég szerint még rájok közel sem megyen.

Ajándék mi jő, az úré, és azt megjelentesse az úrnak, asszonynak, valamit ebből magának elkéri.

Minden bor, mennyi akó? mikor kezdettik? mikor az várban fogy (?) azonnal irva hozza az úrnak, mikor elkél.

Bort magunk vehetünk, de az pénzt az provisor adja, kinek az árában restantiát ne hagyjon, az mi lehet.

Sert mitől többet lehet, *főzessen*, árultasson, ennek árában, képes szerint, ha restantiát hagy, bevesszük.

A szolgáknak kedigh, kiknek számát, fizetését, más legistromba[1]) az provisornak, pecsétünk alatt kiadjuk, véle egyetemben mindeniknek segítségét, kiknek az ser árából légyen fizetések, quantum fieri potest.

A jobbágyokkal csak maga birja, ne ketten, mint azelőtt birálódtanak az porkolábval egyetemben, ez tisztben csak maga parancsoljon az után. Honlétünkben, hon nem letünkben is, minden rendbeli szolga

[1]) Az eredeti szövegben e helyett az érthetetlen fogesáromba szó áll, kétségtelen jeléül annak, hogy ez a szöveg csak másolat, s azt a másoló meg nem értette.

hozzá halgasson mi utánunk, megválva azoktul, kik az várat őrzik, kiket csak az porkoláb birjon.

Az búzának, lisztnek, exitusa mind introitussa, ami nem lehet, azért engedjük neki az kétféle búzábul. Egyik az molnokbul, másik az mi pajtánkbul járt ott utollakak (?) és egyébbül azmi hozzá lészen, tempore rationis dandae, jámborok itéljék, mennyit kell rá hajtanunk.

Tervényt igazán szolgáltasson, és mi hirünkvel az birságokról ne instituáljon, magától, mi hirünk nélkül *juhok dézmájára* kimenni. Caetera relinquimus industriae provisoris ac fidei ac nostrae informationi, quam a nobis in die accipere potest, et accipiet.

Egykorú másolata, melyet — úgy látszik — német ajkú másolója több helyt helytelenül másolt, az Orsz. Levéltár kamarai osztályában őrzött utasításai közt.

SZÁMLA SZÍJGYÁRTÓ MUNKÁKRÓL 1609-BŐL.

Anno domini 1609. esztendőben azmit míveltem az böcsületes város számára.

Adtam elsöben egy *török hevedert*, szíjjassát	den. 50
Ismét fódoztam meg 2 lóra való hámot, *hámfejet* csináltám	„ 24
Ismét fódoztam meg 2 féket, *álladzóit* csináltam	„ 24
„ „ „ egy gyöplüt, meg is tódottam	„ 15
„ adtam egy hevederre szíjjat	„ 8
„ megtódoltam az pásztor ostorát...	„ 16
„ fódoztam meg az 2 lovas hámját, hámfejet is csináltam	„ 12
Ismét fódoztam meg az 2 lovas fékjét, fél zabolát is csináltam reá	„ 12
Ismét adtam egy hevederre egy szál szíjjat	„ 8
„ fódoztam meg 3 szíjjas hevedert, az egyikre szíjjat kötöttem	„ 18
Ismét fódoztam meg 2 féket, két szál *fékemlőt* is kötöttem reá	„ 24
Ismét fódoztam meg 2 hámot, *estrángtartó* szíjjat csináltam mindkettőnek	„ 36
Ismét csináltam 2 hámnak fejeket	„ 16
„ adtam 9 szál fékemlőt, szálát 10—10 pénzen	„ 90
„ fódoztam egy féket, peczkös darabit (?) csináltam	„ 8
Ismét csináltam egy *nyaklót* csattokra...	„ 80
„ adtam 3 szál fékemlőt, 8 pénzen szálát ...	„ 24
„ „ 9 szál szíjjat 5—5 pénzeset	„ 45
„ csináltam egy féknek álladzóját újonnan ...	„ 16
„ adtam egy szál fékemlőt *csereset*	„ 12
„ varrottam fel egy fékemlőt, egy kötőfékre gombot kötöttem reá	„ 8